

TRECUTUL ISTORIC VERSUS PREZENTUL “SMART” AL SIBIULUI ILUSTRAT ÎN BIBLIOTECA DIGITALĂ A ULBS

Rodica Volovici

Universitatea Lucian Blaga din Sibiu

rodica.volovici@ulbsibiu.ro

Abstract: Deși are o istorie bogată în urmă, Sibiu se vrea tânăr (mereu tânăr din 1191) și caută să fie interesant și atractiv turistic prin promovarea anuală sub o siglă mereu înnoită: dacă 2012 a fost anul Baroc, anul 2013 a fost anul Smart.

Biblioteca ULBS a participat cu proiectul propriu al unei *Biblioteci digitale Sibiu-Smart*, prin care a căutat utilizând documentarea bibliografică asupra colecțiilor de carte și periodice, să strângă informațiile cele mai relevante și valoroase cultural ori istoric, din trecut și din prezent, sub forma unor colecții digitale, prin care să contureze și să dezvolte profilul cultural al orașului, într-o comparație trecut-prezent.

Acest exercițiu de management al informațiilor este descris în lucrarea de față.

Cuvinte cheie: biblioteca digitală, istorie culturală, promovare turistică.

Abstract: Although it has a rich history behind, Sibiu wants itself young (always young since 1191*) and tries to be interesting and attractive in tourism, by promoting every year a renewed logo: if 2012 was the Baroque year, 2013 was the Smart year.

The LBUS Library participated with its own project, the Digital Library Sibiu - Smart, which tried by a thorough bibliographic documentation of the collections of books and periodicals, to gather the most relevant, past and present information of a great cultural or historical value, which could shape and develop, as digital collections, the cultural profile of the city, in a past-present comparison.

This management information exercise is described in the present paper.

Keywords: information management, digital library, cultural history, tourism promotion.

1. Managementul informației într-o bibliotecă modernă

În lumea contemporană asistăm la producerea unei cantități din ce în ce mai mari de informație. Receptarea unui asemenea volum de date ridică însă mari dificultăți în activitatea de selectare, procesare, stocare, regăsire și diseminare a informațiilor, adică în ceea ce înseamnă *managementul informației*.

Urmărindu-se un control cât mai eficient asupra informațiilor, se fac eforturi susținute pentru dezvoltarea de strategii, metode și procese care să permită un management eficient al informațiilor. Acest demers nu se poate face fără o analiză a tehnologiilor informației omniprezente și variate care au condus și dezvoltat societatea digitală complexă de azi. Pornim de la premisa că dezvoltarea digitală a jucat și joacă un rol-cheie în afirmarea unui nou model de management al informațiilor, centrat pe o creștere nemaîntâlnită a accesului la informație și pe o amplă participare a cetățenilor la comunicarea din spațiul public.

Conform lui Tom Wilson [1], managementul informației se referă la planificarea, organizarea, dirijarea și controlarea informației în cadrul unui sistem deschis, la utilizarea tehnicilor și tehnologiilor pentru un management eficient al informației, precum și la resursele de cunoștințe în cadrul mediului organizațional intern și extern, pentru a câștiga avantaje competitive și a îmbunătăți performanțele.

Putem afirma că managementul informației este managementul proceselor și sistemelor care creează, obțin, organizează, stochează, distribuie și utilizează informație. Scopul managementului informației este acela de a ajuta oamenii și organizațiile să acceseze, să proceseze și să utilizeze informația în mod eficient.

Din perspectiva structurilor infodocumentare de tip bibliotecă, managementul informației recunoaște rolul organizațiilor care furnizează informație, așa cum sunt bibliotecile. Scopul central al bibliotecii este acela de a oferi beneficiarilor acces la resursele și serviciile informaționale. Ca atare, aceste tipuri de organizații văd managementul informației ca management al colecțiilor de informații, precum cărțile, publicațiile periodice, bazele de date. Referitor la colecțiile de informații, bibliotecile nu sunt nici creatoarele, nici utilizatoarele acestor informații. În ciclul de viață al informației, bibliotecile gestionează accesul la împrumutul surselor de informare ce sunt parte dintr-o colecție.

Gestionarea efectivă a acestor procese informaționale ajută la obținerea informației corecte, de către oamenii potriviți, în formele potrivite, la momentul potrivit și cu costuri rezonabile.

Tehnologia informației este foarte importantă pentru modul în care este gestionată informația în cadrul unei organizații, iar managementul tehnologiei trebuie să fie parte integrantă a planului de management al informației. Noile tehnologii informatice permit și asigură digitizarea colecțiilor de carte și periodice în colecții digitale, care puse în sisteme informatice orientate web, oferă un acces facil, oricând, de oriunde, tuturor celor care dispun de o conexiune la Internet.

2. Studiu de caz: managementul informațiilor digitale în cadrul proiectului

Anul de grație 2007 - *Sibiu-Capitală Culturală Europeană*, a impus o agendă culturală a Sibiului cu evenimentele deja consacrate: Festivalul Internațional de teatru (FITS), Sibiu Jazz Festival, Astra Film Festival, Artmania, Concertul de Crăciun, Tiff sau Festivalul "Carl Filtsch". Aceștia li s-au adăugat altele noi care înmprospătează atmosfera culturală vie a Sibiului. Anul 2013 a stat deci, sub zodia Smart a tinereții, evidențiind caracterul studentesc al mediului universitar sibian, venind ca o confirmare a creșterii și impunerii Sibiului ca un important centru academic românesc prin cele 5 universități din oraș și al celor 20.000 de studenți.

Între cele 78 de proiecte aprobate și-au făcut loc și proiectele inițiate de Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu :

- Scriitori români versus traducători germani;
- Colocviul Studentesc "Lucian Blaga";
- Gaudeamus;
- Toamna studentescă;
- Sibiu Educational Festival;
- Biblioteca digitală a ULBS - Sibiu Smart.

2.1 Descrierea proiectului cultural "Biblioteca digitală a ULBS, Sibiu-Smart"

Proiectul a avut ca scop realizarea unei biblioteci digitale dedicate Sibiului în general și evenimentelor culturale în special, cele care s-au desfășurat pe parcursul anului 2013 sub egida *Sibiu – Smart*. S-a prevăzut constituirea unei baze de date digitale cuprinzând atât cărți vechi despre Sibiu, cât și imagini ori filmări ale evenimentelor culturale. Urmărind promovarea profesională pe Internet a bogăției multiculturale a Sibiului din trecut și prezent, experții bibliotecii universitare s-au documentat și au făcut descrieri bibliografice disponibile online.

În vederea îndeplinirii acestor obiective, s-au prevăzut următoarele activități specifice:

- proiectarea și realizarea sistemului bibliotecii digitale pe serverul bibliotecii;
- implementarea sistemului informatic în cele două componente: site web de prezentare și diseminare și baza de date digitală-Dspace de arhivare a paginilor de carte scanate;
- cercetarea bibliografică a colecțiilor de carte și publicații periodice ale autorilor sibieni sau despre personalitățile sibiene reprezentative pentru oraș;

- scanarea materialelor bibliografice în formatul și la calitatea optime pentru proiect;
- colectarea obiectelor digitale ale evenimentelor din anul 2013 (poze, imagini, filme, cărți vechi, articole din presă etc.);
- prelucrarea digitală în formatul și la calitatea optime pentru Internet;
- prelucrarea biblioteconomică a obiectelor digitale specifice în cele două colecții digitale: Trecutul istoric Smart și Prezentul Smart;
- verificarea și atribuirea dreptului de autor;
- diseminarea bibliotecii digitale în diferite acțiuni ale bibliotecii: articole în presă, organizarea Nocturnei Smart în noiembrie 2013, la Târgul de carte Gaudeamus din Bucuresti-noiembrie 2013 și prin site-ul web dedicat: <http://bcu.ulbsibiu.ro/smart>.

2.2 Organizarea lucrului și etapele propuse spre desfășurare

- realizarea sistemului bibliotecii digitale: aprilie-august 2013;
- selectarea materialului bibliografic, scanarea lui, strângerea și prelucrarea metadatelor digitale și catalogarea obiectelor digitale: aprilie – noiembrie 2013;
- diseminarea proiectului, acțiuni de promovare: aprilie – noiembrie 2013.

Locul desfășurării proiectului cultural: Biblioteca Centrală a Universității “Lucian Blaga” din Sibiu.

3. Studiu de caz: sondaj asupra impactului bibliotecii digitale asupra cititorilor

La finalizarea proiectului, respectiv la începutul anului 2014, am realizat un studiu de caz privind impactul Bibliotecii Digitale asupra cititorilor Bibliotecii ULBS, relevanța conținutului pentru interesele lor de studiu și cercetare și pentru îmbunătățirea pe viitor a acestor colecții.

Astfel, am distribuit chestionare în rândul utilizatorilor bibliotecii, urmărind popularizarea acestui tip de serviciu oferit de bibliotecă, determinarea complexității și utilității surselor info-documentare existente și a gradului de satisfacție al utilizatorilor Bibliotecii Digitale a ULBS.

Interpretarea datelor:

- 74% dintre utilizatorii bibliotecii preferă resursele pe suport electronic (Internet, CD, Baze de date), ca principală sursă de informare. Cu toate acestea doar 20% dintre ei folosesc ca pondere peste 60% aceste informații în rezultatul final al documentării realizate (Fig.1, Fig.2);

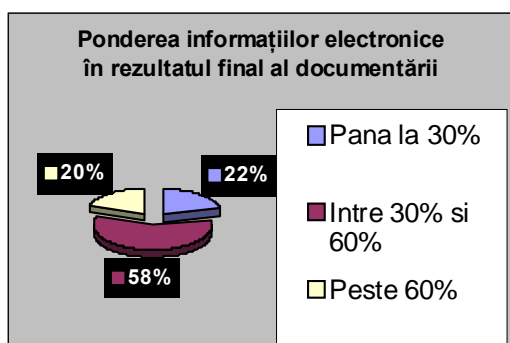

Figura 1.

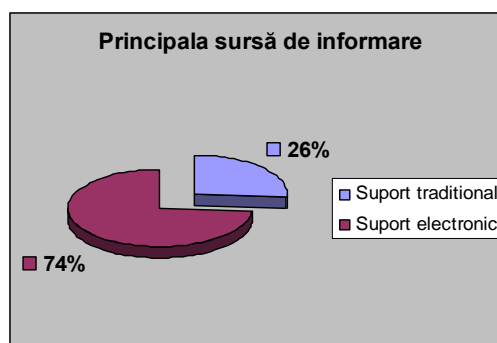

Figura 2.

- 99% dintre utilizatori au apreciat conținutul colecțiilor Bibliotecii Digitale a ULBS ca fiind interesant, 77% considerând necesară îmbogățirea colecțiilor existente și cu alte domenii de interes pentru ei;
- 57% dintre utilizatorii chestionați au avut o părere bună în ceea ce privește calitatea și utilitatea Bibliotecii Digitale a ULBS, legate de accesibilitatea, modul de prezentare, precizia și succesiunea datelor și a informațiilor existente. (Tabel 1, Fig. 3).

Tabel 1. Aspecte legate de Biblioteca Digitală a ULBS

Biblioteca Digitală a ULBS	Foarte slabă (%)	Slabă (%)	Satisfăcătoare (%)	Bună (%)	Foarte bună (%)
Accesibilitatea la informația on-line	-	4	24	59	13
Modul de prezentare a informațiilor	-	2	24	57	17
Precizia datelor și a informațiilor	-	-	28	55	17
Reperere cronologică	-	-	20	62	18
Utilitatea subiectelor generale	-	4	22	57	17
Calitatea și relevanța imaginilor	-	-	20	56	24

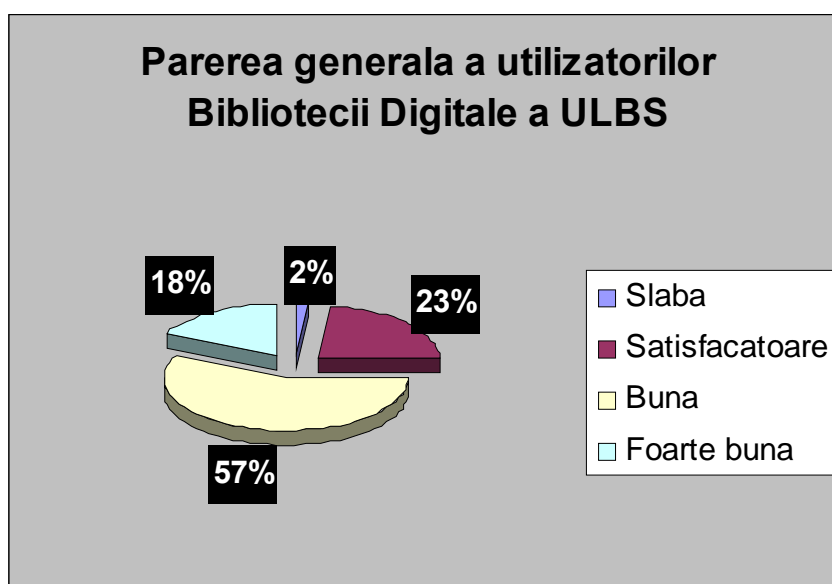

Figura 3

Ținând cont de faptul că utilizatorii bibliotecii preferă resursele în format electronic, apreciind în mod deosebit calitatea și relevanța imaginilor scanate, considerăm că acesta este un atu al colecției noastre și ne propunem să continuăm cu înglobarea de material documentar și pe alte domenii ale cunoașterii.

4. Concluzii

Managementul informației este preocupat într-un grad înalt de procesarea organizațională a informațiilor. El permite bibliotecilor și altor organizații care furnizează informații să gestioneze în mod eficient colecțiile de informații, dar și oamenilor să-și gestioneze aceste colecții.

Eficacitatea managementului informației și a managementului cunoștințelor este imperios

necesară, în asigurarea supraviețuirii organizaționale în competiția și în fața schimbărilor constante ale mediului organizațional înconjurător. Având în vedere dezvoltarea explozivă a Internetului și a mijloacelor de accesare a lui, bibliotecile trebuie să-și orienteze eforturile spre digitizarea colecțiilor de pe suportul clasic al hârtiei, în noile colecții digitale, organizarea lor în biblioteci digitale și oferirea lor spre accesul liber din rețeaua web.

Obiectivul propus al proiectului a fost realizarea unei biblioteci digitale pentru Sibiu – Smart, în care să fie regăsite în formate digitale (imagini, filme, fișiere pdf), cărțile vechi despre Sibiu și evenimentele culturale Sibiu-Smart.

Importanța acestei biblioteci digitale pentru cultura orașului

- punerea la dispoziția publicului larg de pe Internet a unei biblioteci digitale Sibiu - Smart, în care să fie disponibile spre căutare și vizualizare atât cărți vechi despre Sibiu, personalități istorice, culturale, științifice, pedagogice, cât și descrieri ale evenimentelor culturale Sibiu-Smart;
- prezentarea bogăției culturale a orașului și atragerea unui număr mai mare de vizitatori și turiști ai Sibiului, cunoscând varietatea și bogăția manifestărilor culturale desfășurate și făcute cunoscute prin descrierea și diseminarea profesională a acestora prin Biblioteca Digitală Sibiu-Smart;
- beneficiar, publicul tot mai mare care utilizează ca sursă de informație Internetul. Prin publicarea într-o Bibliotecă Digitală a documentelor și a imaginilor despre evenimentele culturale, acestea devin disponibile la orice oră, de oriunde, pe orice dispozitiv, fie laptop, tabletă, smartphone. O mare importanță o are veridicitatea informațiilor din surse avizate și modul profesional de realizare a descrierilor bibliografice;
- utilizarea Bibliotecii Digitale Sibiu-Smart ca instrument de marketing turistic în promovarea orașului, alături de celelalte activități și servicii din strategia autorităților locale.

Biblioteca ULBS fiind furnizor de date digitale în cadrul proiectelor Europeana Libraries 2011-2012 și Europeana Cloud 2013-2015, vom propune ca una dintre viitoarele colecții înglobate în Biblioteca Digitală Europeană, să fie despre Sibiu-Smart 2013.

Prin promovarea acestei resurse culturale sibiene în rețeaua bibliotecilor universitare din România vom face cunoscut, în mediul academic românesc și străin, un Sibiu foarte activ cultural în aceste timpuri moderne.

BIBLIOGRAFIE

1. **WILSON, T. D.:** Information management. [accesat 04.03.2011].
2. http://informationr.net/tdw/publ/papers/encyclopedia_entry.html
3. <http://www.gao.gov/> Disponibil: [accesat 04.03.2011].
4. Disponibil: <http://computer.yourdictionary.com/information-management>, [accesat în data de 14.03.2011].
5. **CHOO, CHUN WEI:** The art of scanning the environmental. In: Bullentin of the American Society for Information Science, 1999, vol. 25, nr. 3, p. 21-24. [accesat 23.02.2011]. Disponibil: <http://choo.fis.utoronto.ca/FIS/respub/ASISbulletin/ASISbulletinES.pdf>
6. **MACEVIČIŪTĖ, E.; WILSON, T. D.:** The development of the information management research area. In: Information Research, april 2002, vol. 7, nr. 3. [accesat 04.03.2011]. Disponibil: <http://informationr.net/ir/7-3/paper133.html>

7. **WILSON, T. D.:** Information management. [accesat 04.03.2011]. Disponibil: http://informationr.net/tdw/publ/papers/encyclopedia_entry.html
8. **CHOO, CHUN WEI:** Information management for the intelligent organization: The art of scanning the environmental. 3rd ed., Medford, NJ: Information Today, 2002, p. 24. [accesat 04.03.2011]. Disponibil: <http://books.google.ro/>
9. **DAVENPORT, TH. H.:** Process innovation: Reengineering work through information technology. Boston: Harvard Business School Press, 1993, p. 1 [accesat 02.02.2011]. Disponibil: <http://books.google.ro/>
10. **CHOO, CHUN WEI.** Op.cit.
11. **KARIM, N.S.A.; HUSSEIN, R.:** Managers' perception of information management and the role of information and knowledge managers: The Malaysian perspectives. In: International Journal of Information Management, 2008, vol. 28, nr. 2, p. 114-127
12. <http://www.ccmsibiu.ro/>
13. <http://bcu.ulbsibiu.ro/smart/>
14. <http://bcu.ulbsibiu.ro/noutati/2013/smart2.htm>
15. <http://digital-library.ulbsibiu.ro/dspace/handle/123456789/664>
16. http://www.cultura.sibiu.ro/cal_main